

SZÉCSÉNYI HIRLAP

SZÉPIRODALMI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

A SZÉCSÉNYI VÁLASZTÓKERÜLET 48-as ÉS FÜGGETLENSÉGI PÁRTJÁNAK HIVATALOS LAPJA.

Előfizetési ár:

Egész évre 8 kor. Félévre 4 kor.

Negyed évre 2 kor.

— Egyes szám ára 16 fillér. —

Előfizetések a kiadóhivatalba küldendők.

Megjelenik minden pénteken.

Felelős szerkesztő:

Dr. Szóke Jenő.

A szerkesztőség telefon száma: 6.

Előfizetési pénzek, reklamációk

és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők. A lap szellemi részére, s a nyiltérre vonatkozó minden közlemények a szerkesztőhöz küldendők.

Búcsúzó.

Írta: Barok Imre.

Szécsény közönségéhez kell most szólnunk. Alig néhány hónapja, hogy megindult lapunk s még átsem ugorhatta a kezdet nehézségeit még meg sem ismerhettük környezetünk az idő rövidsége miatt, már is oly ponton állunk, hogy az eddig megjelent néhány szám után talán ez az utolsó búcsúzó.

Lehet ha lesz néhány lelkes ember ki belátja, hogy nem fölösleges egy lap városunkban, ha lesz néhány ember, kik a munka elől melyet egy lap fenntartása igényel nem fognak hanyag eleganciával szellemük felsőbbségére hivatkozva elbujni, nem az utolsó. Száljanak le azon magaslatról melyre félreismert egyéniségüket saját maguk feltolták.

Könnyű, hatalmas szellemüket meg sem erőltető munka amit eddig végeztek, mindent lekicsinyeltek, mindent gáncsoltak.

Legtöbbször nem is foglalkoztak behatóbban azzal ami fölött oly felsőbbiséggel nyilatkoztak. S mikor jelenlétünkben egy-egy ily hatalmas szellem leadta öntelt kritikáját, ha akartunk volna élni a hosszú nemtelen fegyverével és alaposabb tudást, ismeretet igénylő feleletet kértünk volna egy-egy felvetett kérdésünkben, elment volna a kedvük a továbbiakban véleményük nem épen csillogó fitogtatásától.

Az út, melyen eddig haladtunk sima volt, de ez oly emberek között vitt bennün-

ket kik szellemük ragyogó nagyságát még nem próbálták kibogozni e hasábokon hanem a közöny előttük talán előkelő, de mindenestre kényelmes voltát élvezték.

Mélyen tisztelt uraink, önök előtt az a felfogás lebeg, hogy legjobb kritikus, vagy legalább is kritikus önhalló munkát nem igen szokott felmutatni. Erre mi igazán nem gondoltunk. Azonban arra meg azt hiszem önök nem gondoltak, hogy azok a kritikusok hasonló munkát nem is tudnak kifejezni, azon tárgyat, melyet boncoló késük alá vesznek lelkiismeretesen megismerik és arról a tárgyról helyes véleményt adnak le. Igen tanácsos lesz tehát ha elhagyják eddigi közönyüket, megpróbálkoznak önök is valamit csinálni, én azt hiszem munkájuk közben érezni fogják, hogy elröpült e felsőbbiség érzete és úgy érzik, hogy egy kellemetlen, de üdítő zuhany lepte meg agyukat.

Most pedig térjünk át lényegesebb ügyre mely olvasóinkhoz lesz irányítva. Higgyék el nehéz dolgunk volt, de szívesen tettük minden kicsinyes érdek ki volt, zárva tisztán az lebegett szemünk előtt, hogy olvasóinkat nem csak a sablonos napi eseményekkel ismer-tetjük meg, de igyekeztünk felderíteni egy új teret, igyekeztünk megismertetni egy új harcot, hogy készületlenül ne találja az események gyors folyamata olvasóinkat.

A napi élet a megélhetés fegyverét ismerteti csak, társaságaink könnyű, léha modora a komoly vitatkozást, ismeretterjesztést kizárja napilapjaink a politika posványos

talajába merülnek. A nagy szocialis kérdések az egész társadalmat átalakító eszmék melyek mind jobban előtérbe vonulnak, hol legyenek megismertethetők, ha nem egy helyi lapban.

E hosszú harc mezeje már ki van jelölve, katonai felkészülve nemsokára a sortűzek hangja remegteti meg a teret s emberi szenvedélyek hatalmas lángja világítja be a tér sötét részét.

Csak Hunci volt.

Amerikának újra megvan a maga szenciációja. Ribár András Magyarországból vándorolt ki Amerikába s sok koplalás után Gray városban, mely acélgyártásáról nevezetes, — kapott munkát. A magyar kivándorlókat Hinciknek (a Hungerynek, magyarnak csufos rövidítése) hívják. Ez a hunci egy Gray-i szalónban (korcsmában) a minapi szomhálón fölhajtott a garatra és énekszóval igyekezett haza.

A rendőr megszólította.

— Lassabban. Nincs Magyarországon. Itt ne daloljon.

Ribár vesztére kötekedett. A rendőr előrántotta levorverét és lelőtte Ribárt. Ribár szíven találta holtan borult az utca kövezetére. Ugy kellett neki! Minek nótázott. Amerikában a nóta ára: halál.

Ez eddig rendben volna.

De a gyilkos rendőrt a bíróság perbe fogta. És most kezdődik a hadd el hadd. Ezek után átadjuk a szót a Pittsburgban

TÁRCZA.

Ragusa.

(Bella vista)

Írta: Loránd Dező.

(Folytatás.)

Ragusa várban épült; terület kicsiny lévén a házak összeszorultak ugyanyira hogy az utak a főutca kivételével nem szélesebbek egy lépésnél. Az építkezés olasz stíl maga a vári része egész Velence benyomását teszi. A házak lapostetejűek, terrasósak, egytől-egyig emeletes, a hegy oldalában lévők alig 1-2 lépés hosszúak — oka az hogy 1684-ban az óriási földrengés után a rector rendeletet adott ki hogy a házakat nádszálnál hosszabbra nem szabad építeni. A szebb és nevezetesebb épületek lent a völgyben vannak — mely egyuttal főutca, stradon (corzó sétahely) A stradon nem hosszabb mint 1/3 klm. de teles-tele üzlettel. Hatalmas üzletek, melyet egész Dalmátia, Hercegovina, Bosznia,

Montenegró és Albániaival állanak összeköltetésben. Ezen üzletek között számos a keleti jellegű vagy is olyan hol keleti embernek szükséges dolgokat, csecsebecskéket és ruházkodási cikkeket árulnak; Így nemzeti öltözeteket, eredeti dalmát ridikű, ré, i pénzből nyakéket, bosnyák fegyvereket stb. Érdekes megfigyelni hogy valamennyi üzlet-ajtó úgy van építve, hogy kirakattal együtt le lehet venni és nyáron tikasztó melegben le is veszik sőt estefelé az ötvös, a szabó, a bádogos nyugodtan kiül dolgozni az utcára, az utóbbi még kicsiny fujtatóját is kihozza — és zavartalanul végzik munkájukat.

6 órától kezdve — mikor a zene megszólal a stradonon ember-ember hátán. Láthatunk itt chaost — mnodhatnám a világ minden részéből valót — angolt, németet, franciát, amerikait még magyart is. Sajnos ez az aránylag kevés magyar, ki itt megfordul igyekszik eltitkolni hogy magyar s minden nyelven discourál csak magyarul nem. Szégyeli magyarságát — Nem állhatom meg hogy itt

meg ne emlékezzen arról a kuruc-volt országgyűlési képviselőről, kinek igaz magyarsága annyiszor s annyinak szerzett már örömet — ki itt is nem csak hogy nem titkolta el magyarságát, de akkor mikor egész Ragusa hemzsegett az osztrák pompától, uniformistól — mert jubileumot ült a császár — tündetőleg attilát öltött, s elment ünneplők asztalához azért hogy elmondhassa: Istenem adj a nemzetnek jobb lelket — a királynak több világosságot. — Ha mindnyájan ilyen kurucok lennénk! —

Ide s a vidékére való nép gyönyörű szép. Ugy a férfiak — mint a úde nők hatalmasak, tiszta és szép arcuak úgy hogy ép ez nagy kuruc ismerte el: „ezek még nálunk is szebbek” — Az asszonyok túl cocettek sokkal jobban fixirozzák a férfiakat mint a férfiak a nőket. — Zene halgatás mellé ez az estéli szórakozás. Ha egy férfi megtetszik nekik — nem átkodnak ezt nyílt utcán tudtára adni. — Ez az intelligens nép — ép ilyen pór is. — Külömbőség csak

megjelenő, Szabadság című lapnak. Ime ezt írja:

„Százával hajtják a gázos, ezer veszedelmet rejtő bányába a tudatlan, az idegen munkást — és egy sem jön közülök vissza. Vajjon fellázad-e a közvélemény a kapzsi tömeggyilkosság hallatára? Dehogy! Ki törődik egy pár száz összeégett holtesttel... Gombház, hiszen csak huncik voltak.

Ribár András is csak egy hunci volt, hát agyonlőtte a rendőrt. Mit is csinált volna egyebet egy közönséges huncival, a ki elég vakmerő volt és jókedvében elénekeltte magát Gary utcáján.

Természetesen mindenki a rendőrnek adott igazat, mártírt akartak belőle csinálni, a gyűlölet mártírját, aki csak a kötelességet teljesítette, amikor egy ártatlan emberbe háromszor belelőtt a revolverével.

A bíróság a rendőrt gyilkosság miatt vád alá helyezte. De Gary városának polgármestere égbekiáltó megtorlást követő igazságtalanságot lát, a bíróság kötelességszerű eljárásában, mert hisz az agyonlőtt Ribár András nem ember volt, hanem csak hunci.

És ezt Gary fővárosának a polgármestere mondja.

Jól tette. Senki sem forrasztotta torkára a szót. A sok millió bevándorló, akiknek pedig ez a köztársaság gazdagságát, hatalmát köszönheti, némán tűri a vakmerő arcucsapást. Tovább húzza az igát, tovább görnyed a járom alatt, vérével termékenyíti meg a földet — mert nincs más választása, mert élni akar.

Eddig a szabadság. És már most vesszük át a szót mi. Biztosra vesszük, hogy a gyilkos rendőr a „közvélemény nyomása alatt” ép bőrrel menekül. És a nótázó magyar halálát az Ur Isten igazságos keze boszolja meg. Nem hiányzik azonban a tanulság ebből a véres esetből. Szeretnők tudni, hogy mit szólnának hozzá, ha idehaza történt volna az eset. Hiszen nálunk is gyakorta megtörténik, hogy ebben a földi gondokkal terhes világban rágyújt a jókedv egy kis utcai nótára. De ki hallotta valaha, hogy egy kis

rendre való figyelmeztetésen a sarki rendőr tovább menjen, vagy a tovább kapcalkodót legföljebb ha bekísérik, míg a mámorát át-aluszza. De hogy csak lelőjjék, mint a veszett kutyát, az csak Amerikában járja.

És ezért a „szabad földért” veszködnek a magyarok. Százával iparkodnak ki és százával pusztulnak el. Mert az új kivándorlók, ahogy a Szabadság megírja, százával hajtják a gázos, ezer veszedelmet rejtő bányába a tudatlan, az idegen munkást. És ha aztán ott a lelket ki nem leheli, ha tán egy kis nótára szótlyanna a kedve, akkor a sarki rendőr lelövi, mint a veszett kutyát.

A rendőrnek pedig, nehogy a hajszála is meggörcsüljön. Hiszen csak Hunci volt a megvevett, a nyomorult pária.

Hát ezért menjen ki a magyar ember Amerikába?

H I R E K.

Eljegyzés. Gróf Jankovich Aladár cs. és kir. kamarás, v. b. t. és neje Bombell Klórid grófnő, csillagkeresztes hölgy fia, gróf Jankovich Iván jegyet váltott Pejacsevich Mária Ágnes grófnővel néhai gróf Pejacsevich Artur és neje Mikó Anna grófnő leányával, Ludányban.

Zárvizsga. A szécsényi izr. elemi népiskolában a zárvizsga június hó 28-án fog megtartatni, melyre a t. tanügy-barátokat tisztelettel meghívja az iskolaszék.

Kinevezés. Nógrádmegye főispánja Vampelich Károly földbirtokost a pöstényi, Mocsáry István földbirtokost a liptagergei állami elemi iskolaszék elnökeivé kinevezte.

Feljárás kinevezés. Sashegyi Aladár ujmisés pap Litkére segédlelkésszé nevezetett ki.

Balázás. Súlyos csapás érte Gróf Sándor ecsegi uradalmi intézőt. Neje született Gutfreund Paula f. hó 19-én hosszas szenvedés után meghalt. Az elhunyt holt telemeit f. hó 21-én a szécsényi izraelita sirkerben helyezték örök nyugalomra.

Az elhunytban Gutfreund Péter megyeri

lakos leányát, Dr. Gutfreund Emil szécsényi ügyvéd pedig nővérét gyászolja.

Fogadják részvétünket!

Jegyzői értekezlet. A szécsényi járás összes jegyzői f. hó 18-án délelőtt Baross Árpád járási főszolgabíró elnöklete alatt értekeztetet tartottak, melynek tárgya volt az új házadó-kataszterről szóló törvény mikénti végrehajtása. Az értekezleten a bgyarmati pénzügyigazgató: a részéről Szalay Pál pénzügyi titkár vett részt.

A duna-ípolyvölgyi vasút megajlítása. A kereskedelemügyi miniszter a duna ipolyvölgyi vasút vác-drégelypalánki fővonalának és diósjenő-romhányi szárnyvonalának műtanrendőri bejárását elrendelte és az eljárás idejét f. hó 28-ára tűzte ki.

Ugy értesültünk azonban, hogy közbejött akadályok miatt a bejárás csak július hó 10-én lesz megtartva.

Építő iparosok ügyelme. Szolgálatot vélnünk teljesíteni, midőn közöljük, hogy Balassagyarmat képviselőtestülete 23,000 korona költséggel, Füleke képviselőtestülete pedig 4908 kor. 32 fillér költséggel járványkórház építését határozta el.

Az építésre vonatkozó ajánlatok Balassagyarmaton 1909 július hó 10-én délelőtt 12 óráig. Füleken 1909. június 26-án délután 6 óráig adandók be a községek előjáróihoz, ahol a feltételek a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az ipolyberzencei róm. kat. templom és plébánia épület helyreállítási munkálataira a balassagyarmati m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében f. évi július 14-én lesz a versenytárgyalás megtartva.

A szügyi ág. hitv. ev. templomnak elernittel való fezése, a fedélszerkezet hibás részeinek kicserélésére, esetleg új tető állítására s az ezen munkák folytán előálló tatarozásokra szintén pályázat hirdettetik. A közelebbi részletek a felkészi hivatalnál tudhatók meg.

Tanügyi kinevezések. Egyszerre tizenhatal szaporodott az áll. tanítók száma Nógrádvármegyében. Ugyanis a kultusz miniszter a

az hogy ezek nemzeti öltözetet hordanak. A dalmát nép ruházatkodása csaknem olyan mint a bosnyáké, elűtő, hogy mellényök erősen van aranyozva s hogy szövet lábszárvédőt, piros gallért s kicsiny minden karima nélküli dalmát-cimeres kalapot hordanak.

A nőket leírni szinte lehetetlen. Jellegzetes a körös-körül érő plissirozott fejr kötő, nehéz arany sujtásos s fehér szűr alj 2 garas magyságú kicsiny piros kalap kicsiny műbokrétával által kötve plisirozott fehér fél-kendővel. A pór nem lakik bent a városban hanem a környékbeli falvakban, honnan reggelenként valóságos karaván módra szamarokon és öszvéreken, ha pedig tengerparton laknak csolnakokon vonulnak fel (őfelsége is rajzai között a dalmát nép típusát az elválhatatlan szamarával örökíti meg, ugyancsak rajzban örökítette meg a ragusai nő cocettséget ez a kép a következő öszvér karaván vonul a tenger parton, köztük gyönyörű menyecske — férje urával — ott andalgó tisztnek megtetszik a szépség, leakarja photographálni — meglátja ezt a férj s dühösen felránt egy otromba kofa-esernyőt a tiszt elszontyorodik — csak egy percre, mert már a másik képen — azaz a következő

pillanatban — lehet látni, mint nyilvánul meg a ragusai nő cocettsége t. i. a házi horgas esernyő felett kidugja a fejét a nő s a tiszt boldogan photographálja s a nő fehér kendő lobogtatással jutalmazza)

A nép katolikus, rendkívül fanatikus. Nem csoda Ragusában circa 5-600 pap van minden egyes házon rajta a jezsuita jelvény minden 4 ház templom vagy templom volt. Az ember akár hová induljon a legborzasztóbb hegyek közt is legalább 2 km.re kápolnát talál.

De gyerünk ki Pilébe az elő városba. Ez már egészen modern, tele milliomosok villájával egyik pompásabb mint a másik. Itt van a gyönyörűen-szép fenyő, pálma vagy ha tetszik cyprus erdő a „Gradac” közepén művészi szobor Gondulic híres dalmát költő legelső drámájának allegoricus jelenele kifaragva mely Ragusát énti. t. i. Ragusának nem volt ivó vize mindaddig míg egy nemes lelkű férfi Amerbing millióit erre a célra nem hagyta. (Igen millióit! nem nagy összeg ha meggondoljuk, hogy Ragusa iható vizét a karat hegységen levezetve Hercegovinába kapja.) Ezt a tényt allegorizálni s egy nemeslelkű nimphát ábráról a mint

a szelid bárányt elveszi a sphinxtól. Gradacból sorra nézhetjük a szigeteket és félszigeteket. Ott jobb felől a hegyes völgyes Lapat félsziget — a moló (kikötő) majd a világhírű ombla völgye a hatalmas ombla forrással, mely olyan colossális erővel tör elő hogy ott mindjárt gyarat hajt. Még tovább Canossa félsziget, melyen nem tudja az ember vajjon a Corze grófok parkját, vagy azt az óriási 2 platánt nézi melynek midegyike alatt jobbról is balról is elférne 1—1 „Ujvilág” — a vagy a kis házi kápolna Tizián képét melyhez VIII. Leó pápa elzarándokolt.

Balra bűvös-bájos Lakroma szigete melyre hajdan Miksa mexicói császár palotát építtetett, mely később Rudolf trónörökös legkedvesebb tartózkodási helye, ma a dominikánus rendé olyan kikötéssel, hogy semmi hez nem szabad hozzá nyulni. Sokat lehet erről beszélnem de csak 2 említék egy családfát melyet Miksa maga rajzolt s ott áll a trónja felett, ez a családfa Árpád házi uralkodók családfája.

(A másikat csak curiositásból mondom el t. i. palota kápolnájában a Szűz Mária oltár kép sarkában kis ezüst dombormű van — ha közelebből megnézzük áldott állapotban

nógrádmarchali új áll. el. iskolánál szervezett tanítói és tanítónői állomásra Stampay Miklós és Fejér Borbála okl. tanítót, ill. tanítónőt nevezte ki; továbbá a mátránovákai új áll. el. iskolához Telek Géza és Somogyi Mária okl. tanítót, illetve tanítónőt; a salgótarjáni új áll. el. népiskolához Holcsek Antal, Omiyák Flóris, Eckstein Lipót, Takács Mór, Sztankovics János, Erdődi Mihály Holcsekné Kluka Ilona, özv. Földesné Láng Riza, Gardi Gizella okl. tanítókat, illetve tanítónőket; a mátraszelei új áll. el. iskolához Frantz Anna és Láng Vendel okl. tanítót, illetőleg tanítónőt, végre a kálnói új áll. el. iskolánál szervezett tanítónői állásra Maróthy Margit okl. tanítónő nevezetett ki. Javarást régebbi és kipróbált munkásai ezek az el. népoktatásnak, a kik kinevezetésük által voltaképpen gazdát cseréltek, mivel a kultusz kormány a fennebb elősorolt iskolákat áll. kezelésbe vette.

Ugyanezen és nógrádvármegye területén ezenkívül állítandó, tehát az alább felsorolt (s az 1909/10.) tanév elején megnyitandó áll. el. iskoláknál szervezett tanítói állásokra az alábbi:

Pályázati hirdetmény nyitattik: Betöltendő: Nógrádvármegyében: a salgótarjáni áll. el. iskolánál 2 tanítói és 4 tanítónői állás, a homokterenyi áll. el. iskolájánál 1 tanítói (római kat. kántori képesítés igazolandó) és 1 tanítónői állás, az ipolykéri áll. el. iskolánál 1 tanítói állás, (római kath. vallás igazolandó) végre a nagykürtösi áll. el. iskolánál 1 tanítói állás. Valamennyi állással az 1907. évi XXVI. t.-cz. biztosított illetmények vannak egybekötve. A tanítói oklevéllel, születési anyakönyvi kivonattal, állam polgársági bizonyítvánnyal felszerelt és a vall. közokt. m. kir. miniszterhez címzett kérvények f. év július 10-ikéig bezárólag a vármegye kir. tanfelügyelőségi hivatalához nyújtandók be. A kir. tanfelügyelőségek megkezdésével akár közvetlenül, akár más hatóság útján beérkezett kérvények figyelembe nem vétetnek.

Malaság. Mint értesülünk középiskolai tanulóink mulatságot terveznek. Méltó ez a

lévő meztelen nőt ábrázol, erről az a hírkering hogy St tette oda.)

Gyönyörködhet a tengerben. Reggeltől napestig tiszta, borus, szeles, csillagos és csillagtalan időben minden perchen mutat valami újat melyet eddig nem láttál! Nézd! most mint kapja ki a tóra a vizet s porlasztja szét és kegyetlenül megforgatja. Itt meg roham lépésbe hozza a tenger-tajtékját s vágja úgy a parti szírt, hogy belejajdul a tenger s felvág oly magasra, hogy keresztül üt rajtad. Aztán nézz oda!! a tenger végére, ott az ég karimájánál egy láng-hajó, meggyújtotta a tengert, lilává festette a környék szikláit — Nézd! léket kapott — süllyed — elsüllyed — elaludt a tengertüze. — Majd helyébe jön a hold kísértő társaival csillagokkal, hogy megegyeztessék a tengert. S alig hogy feljött a hold már is indul el mollóhól a kicsiny bárka modern acetylen világítással, hogy világosságra csalják a kevésbé modern hallakat.

Ugy e szép? Ha ez megegyezik miénk lenne így sohajtól fel?

Megnyugtattak kedves földim! Elhegedülte már ezt Szent Dávid — helyesebben a horvát osztrák.

huzgólkodás a figyelemre hiszen igazán jól otthonosan csak az ő általuk rendezett koncerten mulatunk. Ezek a fiatal fejlődésben levő ifjak tullesznek az idősebbekben az ő romlatlan lelkükhöz nem férközt be az a nagy szeparalizáló törekvés, mely a korban fölöttük állókat jellemzi. Ők ezen a kezdetleges állapotban már túl vannak. Az időt, a koncert pontjait illetőleg még nincs biztos megállapodás.

Kérés. Tisztelettel felkérjük lapunk előfizetőit, kik az előfizetési díjjal hátralékban vannak, hogy a hátralékos díjaikat minél előbb megküldeni szíveskedjenek.

A Szécsényi Hírlap kiadóhivatala.

CSARNOK.

A békemozgalomról.

Irta: Zilpernovszky Károlyné.

a „Békeegyesület” alelnöke.

Eszméink előre nyomulásában végre elérkeztünk oda, ahonnan tulajdonképpen kiindulnunk kellett volna. Az előre haladottabb államok kormányai és fejedelmei kezdték maguk hirdetni, hogy a folyton növekedő fegyverkezési terheket nem képes elbírn az emberiség. Az 1897-ben és 1907-ben ülésező hágai nemzetközi konferenciáknak tulajdonképeni célja az lett volna, hogy ezen a bajon segítsen. Hogy ezen irányban eredményre nem jutottak, az reánk nézne egyáltalán nem volt meglepő. Ha olyan országban kell utaznunk, hol minden pillanatban kilehetünk téve rablók támadásának, hol jogainkat senki sem védi, bizony mi sem hagyjuk akkor ott fegyvereinket. És így az államok is . . . addig, míg anarchikus viszonyban élnek egymással, míg bármely pillanatban ki lehetnek téve az alattomos szomszéd támadásának . . . le nem mondhatnak védelmi eszközeikről. Arra pedig az államok még meg nem érték, hogy közös megegyezéssel egyszerre szereljenek le. Nem is lehet a nemzetközi jogrend megalakítása előtt várni azt.

De éppen ebben az irányban nem kisinylendő eredményeket ért el a két konferencia. A nemzetközi választott bíróság intézményét megalakították és ezen intézmény már működött is több esetben, bebizonyítván így életrevalóságát. Ha csak azt a néhány esetet vesszük is, melyekben ezen bíróság ítélete a háborút feleslegessé tette, be kell látnunk már eddig, mily nagy szolgálatot tett az emberiségnek és nem értjük a lenézést, melyben a hágai konferencia munkálatai részesültek. Igaz ugyan, hogy sem az angol-hír, sem a japán-orosz háború kitörését meg nem akadályozták, de nem is állította azt senki, hogy az eddigi két konferencia már bevezetett munkát produkált. A hágai választott bíróság csak fakultatív. Nem kötelező az államokra néznie, hogy vitás eseteiket ítéletének vessék alá. Az általános kötelező választott bíróság elve megbukott egy kis minoritás ellenállásán. Miután azonban az államok kötelezték magukat, hogy ezentúl minden hét évben összejönnek kiküldötteik és addig is tanulmányozni fogják ezen fontos kérdéseket, remélhetjük, hogy előbb-utóbb létrejön a nemzetek közti jogrend alapja: a nemzetközi általános és kötelező választott bírósághoz. Egyelőre örömmel látjuk, hogy egyes államok mind sürűbben kötnek egymással oly szerződéseket, melyekben már előre kötelezik magukat, bizonyos vitás kérdéseket, ha azok előfordulnának a

hágai törvényszék ítéletének vetni alá. Ilyen választott bírósági szerződés az utolsó 10 év folyamán, közel 80 jött létre! az utolsó közöttük az Ausztria-Magyarország és az amerikai Egyesült államok közti szerződés, mely ez év január 16-án kötött meg.

Igen érdekes esete az ilyen szerződésnek az, mely Chili és Argentina között jött létre. Ezen két nagy állam folytonos ellenségeskedésben állott egymással. A háborúknak nem szakadt vége. De a nép végre meguntta ezeket a türehtelen viszonyokat és kényszerítette a két állam kormányát, hogy választott bírósági szerződést kössenek.

Ezen szerződés 1902-ben jött létre és a két állam mindjárt hozzá is fogott a részleges leszereléshez. Katonáik nagy részét hazaküldték és hadi hajóikat eladták. Az így felszabadult óriási összegeket közhasznú munkálatokra fordították, olyanokra, melyekre azelőtt sohasem jutott pénz. Kikötőket építettek, mocsarakat száritottak ki, utakat csináltak, kórházakat, iskolákat egészséges munkáslakásokat építettek stb. A feleslegessé vált ágyukból pedig egy óriási Krisztuszobrot öntöttek, melyet 1903 március 12-én nagy ünnepségek között állítottak fel az Andes-hegység egy magas csúcsán a két ország határán, 13,000 lábnyira a tenger színe felett. A két állam lakossága, mely eddig gyűlölte egymást, most együtt ünnepelt és ujjongva olvasta a szobor talapzatára vésett szavakat: „E hegyek hamarabb összedőlnek, mint Chili és Argentia népei elfeledik a fogadalmat, melyet Krisztus lábainál tettek.”

Amiket itt elmondtam, nem ábrándok, de megtörtént dolog és ha közönségünk tudomást venne róla, több bizalma lenne a békemozgalom jövőjében és csatlakozásával elősegítené az eszme diadalát. De sajnos, lapjaink alig hozzák, a közönség pedig nem is olvassa az ilyen békehireket. Az íllag újságolvasó csak a szenzációt keresi, ebben pedig nem versenyezhetünk a japán-orosz háborúról írt cikkel. És bár most tréfából de komolyan a szemünkre vetik, hogy nem teszünk semmit a szerb háború veszedelme ellen, ha ez a veszély elmúlik, senkinek sem jut majd eszébe ezt csak egy kis részben is a nemzetközi békemozgalom érdeméül róni fel. Már régen felpanaszolta azt Stuttnes báróné, hogy a közönség csak azokról a háborúkról tud, a melyeket még nem tudtunk megakadályoznunk, de arról a sokkal számosságabbokról, amelyeket habár csak közvetve is megakadályoztunk . . . nem tud semmit. Kár hogy így van, mert a skepticismus ezen légkörre igen árt a mi fűcskánk fejlődésének. Azért is fáradoznak a békeeszmé hívei első sorban azon, hogy ezt a bizalmatlanságot megszüntessék. De ez a legnehezebb munkánk.

Mi azonban elferdítések és félreértések által meg nem zavartatva küzdünk eszméink diadaláért. Fegyvertársakat keresünk a társadalom minden rétegében. Várjuk, hogy hozzánk csatlakozzanak mindazok, kik Armény és Ormuzd küzdelmében a világosság diadalát óhajtják, és remélik. Mi, kik hiszünk az evolúció örök törvényében, tudjuk, hogy győznie kell.

Szeretnők, hogy az emberek megértsék a mi munkánk célját. Nem akarjuk mi a napnak mondani: „Nap kelj fel.” Fel fog az kelni úgy is. Mi csak a felhőket akarjuk elűzni, melyek megakadályoznák, hogy áldó sugarait az emberiségre hintse.

Ne mulassza el
megízlelni a természetes al-
kalikus sulfatus

GYÜGYI

gyógy- és borvizet

mert ez nemcsak kitűnő borviz, hanem jónak bizonyult az emésztési zavarok, gyomorsav-nyuság, gyomorhurut, aranyeres bántalmak, alhasi pozsga, márgaság, alhízottság, vese- és hólyaghurut eseteinek gyógykezelésére.

Kapható: Fűszer-, csemege üzletekben
és vendéglőkben. 6—6

2804—909. szám.

Árverési hirdetmény kivonat.

A szécsényi kir. járásbíróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Bgyarmati Takaré-
rék és Hitelintézet és csatlakozott társainak Gyürky Gusztáv és neje elleni végr. ügyében 3000 kor. tőke és jár iránti ügyében a Ma-
gyargécz községben fekvő és a magyargéczi 464 sz. tkv. ben A + 1 s 53-c hrsz. beltelki kertre 155 kor. 75 fill. a + 2 s 281. hrsz. horka dűlői szőlőre 1000 kor. a + 3 s 270 hrsz beltelki kertre 109 kor 25 fill. s végül a + 1 s sz. 932 b hrsz. váradi szőlőre 20 kor. ban megállapított kikiáltási árban az árve-
rés elrendelte és hogy ezen ingatlanok az 1909 évi augusztus 6-án d. e. 10 órakor Magyargéc község káznál megtartandó ár-
verésen a kikiáltási ár 2/3 részén alól eladatni nem fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az in-
gatlanok becsárának 10 százalékat készpénz-
ben vagy az 1881. évi LX. t.-c. 42. §-ában
jelzett árfolyammal számított és a 3333—81.
I. M. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes
értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni a-
vagy a bánatpénznek a bíróságnál előleges el-
helyezéséről szóló elismervényt átszolgáltatni.

Kir. jbiróság mint tkvi. hatóság Szé-
csényben, 1909. évi junius 7-én.

Szenthe, kir. jbiró.

Üzlet áthelyezés!

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni,
hogy a vásártéren lévő fakereskedésemet a Léber
Jánostól megvett saját házamba helyeztem át.
Raktáron tartok mindenféle épület- és faanya-
gokat, cserépszindelyt és kátrányanyagokat.

Tisztelettel

Prágai Ernő

fakereskedő.

GLATTSTEIN ADOLF

—≡≡≡ könyvnyomdája, ≡≡≡—
könyv- és papirkereskedése,
Szécsényben.

Elvállal mindenféle könyvnyomdai munkákat a legjutá-
nyosabb árak mellett.

Nagy választék helyi és más képeslevelezőlapokban.

Nagy raktár:

Irodai-papir, levélpapir valamint dobozpapírokban.